

kinolekciju cikls
**KINO UN
ARHITEKTŪRA**

kadrs no filmas *Jaunceltne* (1979)

citāts no filmas *Jaunceltne*

“Tur jābūt kāpnēm,
bet viņu
tur nav!
Projektā
uzzīmēts,
ka ir,
tātad - ir!”

ceturtdien, 13. maijā pl. 19.00
kinoteātrī KSuns
1.daļa: stāsta Normunds Naumanis
2.daļa: Veras Hitilovas filma *Jaunceltne* (1979)

13 . lekcija

VERA: sociālisms un sirreālā telpa

VERA: sociālisms un sirreālā telpa

2010

KINO UN ARHITEKTŪRA

13. lekcija

Normunds Naumanis ir laikraksta Diena kultūras apskatnieks, kuru bez kino interesē arī arhitektūra, nemaz nerunājot par abām kopā.

1.daļa. „Čehu kinematogrāfa starptautiski slavenākā XX gadsimta sešdesmito jeb atkušņa laika paaudzes režisore Vera Hitilova pieder t.s čehu jaunajam vilnim – spilgtam un pat Eiropas mērogos spēcīgam strāvojumam mākslā, konkurējošam ar analogo franču kustību kino. Kaut arī čehu/slovāku kultūra allaž atradusies vai vismaz jutusies kā daļa no Eiropas kultūrtradīcijas, ideoloģiskais komunistiskā režīma spiediens bija ievērojams. Un māksla – kā dabiskā “protesta zona” šim spiedienam.

Vera Hitilova – pirmā sieviete režisore, kuru laiks (varbūt aplami) “pieskaitījis” kā feminisma spilgtu cīnītāju t.s. Austrumeiropā. Pazīstamākā ražīgās Hitilovas filma, protams, ir *Margrietiņas/Sedmikrasky* (1966) – iespējams, visspilgtākā Eiropas pēckara sirreālisma izpausme kino, turklāt grūtākajā - komēdijas žanrā.

2. daļa Hitilovas filma *Jaunceltne/Panelstory aneb Jak se rodí sídlíste* (1979) ir iespaidīgs satīriskā absurda piemērs kinematogrāfā, kurš arhitektūras interesentiem var būt saistošs arī konkrētās filmas galvenās “varones”- būvobjekta un sociālistiskās triecienceltnes – tipveida blokmājas – dēļ. Filma gan krietni pārkāpj tā dēvētā kritizētājreālisma robežas, ļaujot meditēt par cilvēku un lietu eksistenciālās absurditātes tēmām vispār.” (Normunds Naumanis) Pateicoties Čehijas Republikas vēstniecībai Rīgā, filma tiek demonstrēta no 35 mm filmu kopijas!